

Стаття та будь-який пов'язаний з нею опублікований матеріал поширюється за ліцензією Creative Commons Attribution License (CC BY 4.0).
The article and any related published material are licensed under the Creative Commons Attribution License (CC BY 4.0).

УДК 378.6:355.237]:005.336.5(477)"364"

DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2217.2026.66.43-49>

Руслан СТОЛЯР-МАРЧЕНКО, ад'юнкт

ORCID ID: 0009-0007-4747-1781

e-mail: ruslan.stoliar.marchenko@gmail.com

Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, Львів, Україна

Тарас МАЦЕВКО, канд. психол. наук, ст. наук. співроб.

ORCID ID: 0000-0002-5424-847X

e-mail: macevko@ukr.net

Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, Львів, Україна

ФАХОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ СТРУКТУР ПЕРСОНАЛУ ЯК ПОНЯТІЙНА КАТЕГОРІЯ

Вступ. Статтю присвячено розгляду фахової компетентності майбутніх офіцерів структур персоналу як понятійної категорії сучасної військово-педагогічної науки. Актуальність дослідження зумовлена тим, що в умовах війни кадрові, мобілізаційні й організаційно-штатні рішення набули особливої ваги, а отже, зросли вимоги до підготовки офіцерів, які безпосередньо залучені до виконання цих процесів.

Методи. У дослідженні використано аналіз і узагальнення сучасних психолого-педагогічних праць, порівняльний аналіз, лексико-семантичний аналіз українських словників, а також аналіз нормативно-правових актів України, документів військової кадрової політики й положень, що регламентують організацію військової освіти. Методологічну основу дослідження становлять компетентнісний, системний, діяльнісний, історико-логічний, порівняльно-нормативний підходи.

Результати. У роботі з'ясовано розуміння поняття "компетентність", визначено особливості поняття "фахова компетентність" і його відмінність від загальної професійної компетентності. Проаналізовано сучасне бачення цілей і змісту професійної підготовки офіцерів з урахуванням українських і НАТОвських нормативних документів. Надано визначення поняття "фахова компетентність майбутніх офіцерів структур персоналу" з урахуванням кадрової, мобілізаційної, організаційно-штатної, аналітичної, правової, комунікативної та інформаційно-цифрової діяльності.

Висновки. Показано, що фахова компетентність майбутніх офіцерів структур персоналу є понятійною категорією, яка відображає інтегровану готовність і здатність майбутнього офіцера правомірно, обґрунтовано й результативно діяти у сфері кадрового забезпечення, мобілізаційної та організаційно-штатної роботи. Запро-поноване визначення створює основу для подальшого аналізу її структури, критеріїв, показників і педагогічних умов формування.

Ключові слова. компетентність, фахова компетентність, майбутні офіцери структур персоналу, кадрове забезпечення, мобілізаційна та організаційно-штатна робота, військова освіта

Вступ

В умовах широкомасштабної війни військова освіта в Україні постійно розвивається під впливом воєнних викликів, інтенсивних кадрових змін і високих вимог до якості управлінських рішень, тому підготовка офіцерів структур персоналу набуває особливого значення. Саме на цю категорію офіцерів покладено: кадровий супровід, завдання з організації мобілізації людського ресурсу й покриття втрат в особовому складі, планування та виконання організаційно-штатних заходів, аналітичне опрацювання відомостей, необхідних для стабільної роботи військових частин, установ, закладів військової освіти.

На нашу думку, сьогодні вже недостатньо просто навчити офіцера працювати з інструкціями, формами службових документів і нормативними вимогами. У реальній службовій ситуації майбутній офіцер повинен не лише відтворювати нормативні вимоги, а й правильно розуміти зміст процедур, співвідносити їх із конкретними обставинами, оцінювати наслідки прийнятих рішень, організовувати взаємодію з іншими службами, діяти в межах визначених повноважень, аналізувати дані кадрового, мобілізаційного й організаційно-штатного характеру, узгоджувати свої дії з безпосереднім командуванням і приймати точні рішення в реальних службових ситуаціях, які швидко змінюються. Отже, обґрунтування поняття фахової компетентності майбутніх офіцерів структур персоналу є важливим для психолого-педагогічного осмислення їхньої професійної підготовки. Зазначене

положення зумовлює потребу в окремому теоретичному аналізі. Методологічною основою для такого аналізу є компетентнісний підхід. Поділяємо позицію В. Ягупова та В. Свистун, які пов'язують результат підготовки не з обсягом засвоєної інформації, а зі здатністю фахівця успішно діяти у професійному середовищі. Така постановка питання для військової освіти є особливо важливою, оскільки якість підготовки перевіряється не в аудиторіях, а у практиці службової діяльності (Ягупов, & Свистун, 2007). Цей підхід дає змогу об'єднати знання, уміння, професійне судження, відповідальність і готовність до дії в межах єдиної цілісної категорії.

Аналіз наукових праць показує, що питання компетентності й компетентнісного підходу посідає вагомe місце у сучасній педагогіці. У зарубіжній літературі F. Weinert і M. Mulder розглядали природу компетентності, її ознаки та зв'язок із професійною діяльністю. В українському науковому просторі важливими для нашої теми є праці В. Ягупова, В. Свистун, С. Гончаренка, В. Бикова, С. Вітвицької та інших авторів, які розглядали компетентнісний підхід, сучасні вимоги до освітнього процесу, модернізацію вищої освіти та зв'язок змісту підготовки з вимогами майбутньої професійної діяльності фахівців.

Разом із тим огляд опрацьованих джерел показує, що фахова компетентність офіцерів кадрових органів уже розглядалася в науковій літературі, однак переважно щодо посадових осіб кадрових органів, які проходять післядипломну освіту. Натомість зміст фахової компетент-

© Столяр-Марченко Руслан, Мацевко Тарас, 2026

ності майбутніх офіцерів структур персоналу на етапі їхньої професійної підготовки потребує окремого обґрунтування у сучасному психолого-педагогічному дискурсі. Це має особливе значення, оскільки майбутній офіцер лише на етапі входження у професійну діяльність, а отже, під час його навчання потрібно закласти не лише знання про кадрову, мобілізаційну й організаційно-штатну роботу, а й готовність відповідально діяти в ситуаціях, пов'язаних з особовим складом, службовою документацією, інформаційними даними та рішеннями, які впливають на підрозділ.

Особливу увагу привертають новіші праці, які дають змогу розглядати цю проблему ширше та з урахуванням сучасних умов військової освіти. Так, у своїх роботах Д. Вітер та О. Мітягін підкреслюють, що професіоналізацію військової освіти слід розуміти як системний процес удосконалення змісту, підходів і вимог до підготовки майбутнього військового фахівця (Вітер, & Мітягін, 2020).

А. Сиротенко та В. Артамощенко підкреслюють важливість узгодження військової освіти з національними вимогами та стандартами НАТО (Сиротенко, & Артамощенко, 2021). О. Діденко та І. Козубцов окреслюють професійні вимоги до офіцерського складу сил сектору безпеки й оборони (Діденко, & Козубцов, 2022). Крім цього, у публікаціях О. Діденка розкриваються принципи застосування компетентнісного підходу в підготовці офіцерських кадрів і визначаються тенденції професійної підготовки в умовах воєнного стану (Діденко та ін., 2024; 2025).

Важливими для нашого дослідження є праці О. Тракалюка, у яких розглянуто розвиток фахової компетентності посадових осіб кадрових органів Збройних Сил України в системі післядипломної освіти. Автор обґрунтовує цю компетентність як інтегральне фахове утворення, що поєднує цінності й мотивацію фахової діяльності, професійні знання, навички, уміння, професійно важливі якості, військово-професійний і фаховий досвід, а також здатність і готовність самостійно здійснювати фахову діяльність, ухвалювати рішення та нести відповідальність за їх результати (Тракалюк, 2017; 2020). Для нас це важлива наукова опора, але предмет дослідження інший: не розвиток компетентності чинних посадових осіб у післядипломній освіті, а обґрунтування поняття фахової компетентності майбутніх офіцерів структур персоналу в сучасному психолого-педагогічному дискурсі.

Мета статті полягає у тому, щоб надати визначення поняттю "фахова компетентність майбутніх офіцерів структур персоналу" на підставі аналізу понять "компетентність" і "фахова компетентність", сучасного бачення цілей і змісту професійної підготовки офіцера, а також особливостей професійної діяльності офіцерів структур персоналу.

Завданнями дослідження є:

- 1) з'ясувати зміст поняття "компетентність" у сучасному психолого-педагогічному та нормативному дискурсі;
- 2) визначити особливості поняття "фахова компетентність" і його відмінність від загальної професійної компетентності;
- 3) проаналізувати сучасне бачення цілей і змісту професійної підготовки офіцерів з урахуванням українських і НАТОвських нормативних документів;
- 4) розкрити особливості професійної діяльності офіцерів структур персоналу;
- 5) надати визначення поняття "фахова компетентність майбутніх офіцерів структур персоналу".

Методи

Для досягнення мети й розв'язання поставлених завдань було використано декілька теоретичних методів дослідження. Аналіз і узагальнення наукових праць допомогли виявити основні підходи до тлумачення компетентності, професійної та фахової компетентності в сучасному психолого-педагогічному дискурсі. Порівняльний аналіз дав можливість зіставити різні наукові позиції.

Важливу роль у дослідженні відіграв лексико-семантичний аналіз українських словникових джерел. Саме словники дають змогу простежити вихідний зміст основних понять, відмежувати їх від суміжних термінів і більш послідовно обґрунтувати поняття фахової компетентності майбутніх офіцерів структур персоналу.

Крім того, було взято до уваги аналіз чинних нормативно-правових актів України, які визначають засади функціонування системи освіти, вищої освіти, військової служби, мобілізаційної підготовки, військової кадрової політики й організації військової освіти. Окрему увагу приділено Концепції трансформації системи військової освіти, положенням про наближення військової освіти до стандартів НАТО, Концепції військової кадрової політики в системі Міністерства оборони України на період до 2028 року, положенню про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України, а також документу ВІ-SCD 075-007, який визначає підходи НАТО до освіти й індивідуальної підготовки (Bi-Strategic Command, 2025; Міністерство оборони України, 2023; 2024). Методологічну основу дослідження становлять компетентнісний, системний, діяльнісний, історико-логічний і порівняльно-нормативний підходи, що дали змогу розглянути фахову компетентність майбутніх офіцерів структур персоналу як цілісне поняття, пов'язане з результатами професійної підготовки, реальними службовими функціями й сучасними вимогами до військової освіти.

Поєднання цих методів забезпечило можливість аналізувати досліджуване поняття в мовному, нормативному, педагогічному та професійно-діяльнісному вимірах.

Результати

1. Компетентність як базове поняття дослідження

У сучасній педагогіці поняття компетентності належить до базових категорій. Через нього осмислюють результат освіти. Цим поняттям окреслюють не лише рівень підготовленості, а й здатність особи діяти в певній сфері. На нашу думку, саме багатовимірність цього поняття має особливе значення для аналізу підготовки військових фахівців. Завдяки цьому акцент переноситься з простого засвоєння знань на визначення рівня готовності майбутнього офіцера до виконання реальних службових завдань.

У Законі України "Про освіту" компетентність визначено як динамічну комбінацію знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей та інших особистих якостей, що забезпечує здатність особи успішно діяти в навчальній і професійній сферах (Верховна Рада України, 2017). Подібний підхід визначено і в Законі України "Про вищу освіту", де компетентність також пов'язують зі здатністю особи успішно навчатися та здійснювати професійну діяльність на основі динамічної комбінації відповідних характеристик (Верховна Рада України, 2014). Ми вважаємо, що ці визначення є принципово важливими, оскільки в обох випадках компетентність розуміють не як суму відомостей, а як інтегровану здатність діяти.

У наукових працях це поняття тлумачать по-різному. F. Weinert підкреслював поєднання знань, когнітивних здібностей, мотиваційної готовності й соціальних умінь,

необхідних для успішного розв'язання складних завдань (Weinert, 2001). М. Mulder звертав увагу на зв'язок професійної компетентності з конкретним професійним середовищем (Mulder, 2014). Поділяємо ці підходи в тому, що компетентність не можна звести ані до поінформованості, ані до набору технічних умінь. Для військової освіти це принципово, адже майбутній офіцер повинен не лише знати вимоги нормативних актів, а й уміти їх застосовувати в ситуаціях, які швидко змінюються, приймати виважені рішення, діяти відповідально, самостійно й результативно в межах своєї професійної ролі й нести відповідальність за наслідки. Отже, компетентність варто трактувати як інтегративне, діяльнісне й динамічне утворення.

2. Українські словники як джерело уточнення змісту поняття "компетентність"

Наукове тлумачення поняття компетентності доцільно співвідносити зі словниковим значенням цього слова. Саме словникові джерела дають змогу побачити вихідний зміст терміна й відмежувати його від близьких понять. У цьому контексті особливе значення мають "Великий тлумачний словник сучасної української мови" за редакцією В. Бусела та "Український педагогічний словник" С. Гончаренка. Словникові тлумачення засвідчують, що компетентність пов'язана не лише з поінформованістю, а й із достатньою обізнаністю, яка дає змогу формулювати обґрунтовані судження. Для діяльності офіцера структур персоналу це є особливо важливим, оскільки його службові обов'язки передбачають глибоке розуміння змісту процедури та її правових наслідків. На думку автора словника, компетентність як результат освіти визначається сукупністю знань, умінь, здатностей і якостей, що реалізуються в діяльності (Гончаренко, 1997).

Важливе значення для уточнення предметної рамки дослідження мають також поняття "фах", "професія" і "персонал". Слово "фах" у сучасній українській мові пов'язується з видом заняття, професією, спеціальністю, у межах якої особа має певну підготовку (Бусел, 2005). За тлумаченням В. Бусела, професія – це вид трудової діяльності, для якого потрібні відповідна освіта й підготовка (Бусел, 2005). Слово "персонал" уживається для позначення особового складу установи чи організації, тобто сукупності працівників, об'єднаних виконанням певних функцій (Бусел, 2005). Ми вважаємо, що зіставлення цих тлумачень дає змогу точніше зрозуміти поняття "офіцер структур персоналу", – це фахівець, професійна діяльність якого пов'язана з особовим складом як об'єктом кадрового, мобілізаційного й організаційно-штатного супроводу.

Отже, аналіз українських словників дає підстави для кількох висновків. По-перше, у словниковому значенні компетентність пов'язується з достатністю знань, обізнаності та правомірністю судження. По-друге, поняття "фах", "професія" і "персонал" конкретизують практичний вимір досліджуваного явища. По-третє, словниковий аналіз допомагає уникнути надмірно вузького розуміння фахової компетентності як суто технічної підготовленості.

3. Фахова компетентність: зміст, ознаки, відмінність від загальної професійної компетентності

Наступним кроком є визначення змістових ознак фахової компетентності. Ми розглядаємо її не як окреме від компетентності явище, а як її професійно конкретизований вияв. Ідеться про інтегровану здатність, яка формується у межах певного фаху, пов'язується зі специфічними завданнями, ситуаціями й умовами діяльності та перевіряється у практичній професійній роботі. Для обґрунтування цього поняття фахову компетентність

можна описати через чотири основні ознаки. Перша – предметна визначеність, оскільки вона пов'язана з конкретним об'єктом діяльності та колом типових професійних завдань. Друга – функціональна спрямованість, тобто здатність діяти в реальних ситуаціях. Третя – інтегративність, адже вона поєднує знання, уміння, ціннісні орієнтири й досвід. Четверта – динамічність, така компетентність розвивається в процесі навчання, службової діяльності та самоосвіти. Водночас фахова компетентність не тотожна загальній професійній компетентності. Остання охоплює ширший спектр якостей, потрібних для військової служби загалом: загальновійськову підготовленість, лідерство, моральну стійкість, управлінську культуру, комунікацію тощо. Фахова ж компетентність акцентує увагу на тих аспектах, які безпосередньо впливають із певної військової спеціальності та конкретної сфери службової діяльності. У нашому випадку йдеться про сферу кадрової, мобілізаційної та організаційно-штатної роботи.

Спираючись на наведені міркування, визначаємо фахову компетентність як інтегровану здатність особи результативно діяти в межах конкретного фаху на основі системи професійних знань, практичних умінь, цінностей, досвіду та здатності до подальшого професійного розвитку.

4. Сучасне бачення цілей і змісту професійної підготовки офіцерів

Для визначення фахової компетентності майбутніх офіцерів структур персоналу важливо врахувати не лише загальні положення компетентнісного підходу, а й сучасне бачення цілей і змісту професійної підготовки офіцерів. У цьому контексті підготовка майбутнього офіцера розглядається як процес формування здатності виконувати службові функції в реальних умовах військової діяльності, діяти правомірно, відповідально, аналітично й результативно. Саме тому аналіз сучасних українських і зарубіжних праць, а також нормативних документів у сфері військової освіти, дає змогу точніше визначити, які складники мають бути враховані у змісті фахової компетентності майбутніх офіцерів структур персоналу.

Аналіз новітніх українських праць свідчить, що сучасне бачення цілей і змісту професійної підготовки офіцерів пов'язується з оновленням освітнього змісту, цифровізацією освітнього процесу та спрямуванням підготовки на потреби майбутньої професійної діяльності. Важливість праці В. Бикова зумовлена тим, що автор підкреслює значення цифрового середовища й цифрових інструментів для сучасної професійної підготовки (Биков, 2019). Для майбутніх офіцерів структур персоналу це важливо, оскільки їхня діяльність у сучасних умовах дедалі більше базується на електронних реєстрах, інформаційних базах, цифровому документообігу й захисті інформації. У праці С. Вітвицької та Н. Андрійчук оголошено, що зміст вищої освіти має узгоджуватися з логікою майбутньої професійної діяльності, а не існувати ізольовано від неї (Вітвицька, & Андрійчук, 2019). У підготовці майбутніх офіцерів структур персоналу це зумовлює необхідність інтегрувати правову, організаційну, аналітичну й комунікативну підготовку з реальними службовими ситуаціями, пов'язаними з оформленням кадрових рішень, веденням обліку, підготовкою пропозицій, налагодженням взаємодії та використанням цифрових засобів. Для обґрунтування досліджуваного поняття важливе значення мають висновки О. Діденка та І. Козубцова, які за результатами опитування окреслюють сучасні професійні вимоги до офіцерського складу сил сектору безпеки й оборони (Діденко, & Козубцов, 2022). У новіших дослідженнях О. Діденка, О. Желавського та Т. Сніци послі-

довно розкрито принципи реалізації компетентнісного підходу в системі підготовки офіцерських кадрів, а також доведено, що воєнний стан актуалізував вимоги до практичної, правової та аналітичної підготовки майбутніх офіцерів (Діденко та ін., 2024; 2025). У цьому контексті важливим є документ BI-SCD 075-007, який визначає підходи НАТО до освіти й індивідуальної підготовки. Його логіка ґрунтується на аналізі потреб, визначенні очікуваних результатів, проектуванні, реалізації та оцінюванні підготовки (Bi-Strategic Command, 2025). Для майбутніх офіцерів структур персоналу це означає, що зміст навчання має виходити з реальних службових завдань, а не лише з переліку навчальних тем. До нашої проблематики певною мірою дотичні й дослідження, які присвячені окремим різновидам професійної компетентності військових фахівців. Зокрема, Д. Шаршаткін, аналізуючи професійну компетентність офіцерів – фахівців з організації розвідувально-інформаційної роботи, наголошує на значенні поєднання знань, умінь, професійно важливих якостей і здатності діяти в спеціалізованому службовому середовищі (Шаршаткін, 2024). Для нашого дослідження це має значення, оскільки дає змогу чіткіше простежити логіку переходу від загального розуміння компетентності до її фахово конкретизованих різновидів. У міжнародному науковому контексті огляд досліджень К. Enstad та А. М. Hagen засвідчує відсутність єдиного загальноприйнятого тлумачення професійної військової освіти, у зв'язку із чим уточнення понятійного апарату залишається актуальним для українського наукового дискурсу (Enstad, & Hagen, 2025).

Отже, сучасне бачення цілей і змісту професійної підготовки офіцерів дає підстави розглядати фахову компетентність майбутніх офіцерів структур персоналу як результат підготовки, пов'язаний не лише із засвоєнням знань, а й із готовністю виконувати конкретні службові функції. Для цієї категорії майбутніх офіцерів такими функціями є кадрове забезпечення, робота з персоналом, мобілізаційна й організаційно-штатна діяльність, аналітичне опрацювання інформації, службова комунікація та використання цифрових засобів. Саме ці положення мають бути враховані під час визначення поняття "фахова компетентність майбутніх офіцерів структур персоналу".

5. Особливості професійної діяльності офіцерів структур персоналу

Обґрунтування поняття фахової компетентності неможливе без урахування реальної професійної діяльності, адже саме вона окреслює коло знань, умінь, особистісних якостей і способів мислення, необхідних майбутньому офіцеру. До його майбутніх функцій належать кадровий супровід проходження військової служби, ведення службової документації, участь у здійсненні мобілізаційних заходів, виконання завдань організаційно-штатного характеру.

Зміст такої діяльності формується не лише навчальними програмами, а й чинними нормативними документами. До ключових документів у цьому контексті належать закони України, що регулюють військовий обов'язок і військову службу, мобілізаційну підготовку й захист персональних даних, а також "Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України" (Верховна Рада України, 1992; 1993; 2010; Президент України, 2008). Крім того, важливе значення мають документи, що визначають військову кадрову політику, організацію військової освіти та напрями її трансформації (Міністерство оборони України, 2023; 2024; Кабінет Міністрів України, 2022; 2024). Вони виз-

начають правові й організаційні рамки кадрової, мобілізаційної та організаційно-штатної роботи, тому їх необхідно врахувати під час формування змісту професійної підготовки майбутніх офіцерів структур персоналу.

Вимоги до діяльності офіцерів структур персоналу варто розглядати з урахуванням сучасних підходів військової кадрової політики. У Концепції військової кадрової політики кадрове забезпечення трактується як система заходів, спрямованих на укомплектування Збройних Сил України відповідно до потреб мирного й воєнного часу. Водночас кадрова робота розглядається як діяльність органів військового управління, пов'язана з доббором, плануванням, підготовкою, призначенням і раціональним використанням кадрів (Міністерство оборони України, 2023). Отже, робота офіцера структур персоналу не обмежується лише оформленням і веденням службових документів. Вона охоплює участь у реалізації кадрової політики, комплектуванні військових частин особовим складом, супроводженні проходження військової служби, роботі з персональними даними, підготовці кадрових рішень, аналізі інформації про особовий склад, а також взаємодії з командирами, штабами та іншими службами. В умовах воєнного часу особливо важливими стають оперативність, законність дій, точність, відповідальність, уміння опрацьовувати значні обсяги інформації і здатність ухвалювати обґрунтовані рішення за обмеженого часу.

Обґрунтовуючи поняття фахової компетентності майбутніх офіцерів структур персоналу, необхідно також брати до уваги логіку професійних стандартів військових фахівців. У Положенні про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах зазначено, що військово-професійні та військово-спеціальні компетентності мають узгоджуватися з професійним стандартом військового фахівця, очікуваними результатами навчання та здатністю виконувати службові або бойові функції на посаді за призначенням (Міністерство оборони України, 2024). Для нашого дослідження це означає, що зміст професійної підготовки має визначатися не формальною сукупністю навчальних тем, а реальними завданнями майбутньої кадрової, мобілізаційної, організаційно-штатної, аналітичної, комунікативної та інформаційно-цифрової діяльності.

Діяльність у сфері кадрового забезпечення вимагає високого рівня точності, знання законодавства та вміння працювати з персональними даними. Тут важливе не просто формальне оформлення документа, а, насамперед, правильне визначення підстав для ухвалення рішення, дотримання встановленої процедури та врахування можливих наслідків для особового складу й підрозділу.

Мобілізаційна робота передбачає оперативне узагальнення інформації, координування дій, неухильне дотримання правових вимог і здатність працювати в умовах обмеженого часу.

Організаційно-штатна діяльність спрямована на оптимальний розподіл і ефективне використання штатної чисельності особового складу, озброєння і техніки, удосконалення організаційно-штатних структур, підготовку пропозицій щодо їх удосконалення, розроблення відповідних проектів документів і дотримання нормативних вимог.

Важливим складником цієї діяльності є також комунікативний аспект. Офіцер структур персоналу постійно здійснює взаємодію з командирами, штабами, іншими службами, військовослужбовцями та цивільним персоналом, що вимагає від нього вміння чітко передавати інформацію, дотримуватися норм службової етики й забезпечувати належний рівень професійної взаємодії.

Отже, сама специфіка професійної діяльності зумовлює багатокомпонентність цієї компетентності.

6. Визначення поняття фахової компетентності майбутніх офіцерів структур персоналу

Центральним для нашого дослідження є обґрунтування поняття "фахова компетентність майбутніх офіцерів структур персоналу". На основі проведеного аналізу нормативних, наукових і словникових джерел, а також з урахуванням специфіки майбутньої діяльності, можна надати таке визначення: **фахова компетентність майбутніх офіцерів структур персоналу – це інтегрована професійно значуща характеристика особистості, що формується у процесі професійної підготовки й виявляється у готовності та здатності правомірно, обґрунтовано й результативно виконувати майбутні службові обов'язки у сфері кадрового забезпечення, управління персоналом, мобілізаційної та організаційно-штатної роботи на основі професійних знань, аналітичного мислення, практичних умінь, правової культури, комунікативної зрілості, етичної відповідальності та цифрової грамотності**. Відповідно до цього визначення можна наголосити на низці таких визначальних елементів:

- по-перше, йдеться про цілісну характеристику особистості, а не про перелік окремих умінь;
- по-друге, у центрі перебуває здатність результативно діяти в кадровій, мобілізаційній та організаційно-штатній сфері;
- по-третє, вагомими складниками цієї здатності є не лише знання та навички, а й правова культура, комунікативна зрілість, аналітичне мислення і відповідальність за наслідки рішень.

На підставі викладеного можна виділити кілька основних складників цієї компетентності: професійно-правовий, кадрово-управлінський, мобілізаційно-організаційний, аналітичний, комунікативний, етичний та інформаційно-цифровий. Разом вони показують, що йдеться не лише про знання чи технічні навички, а про здатність майбутнього офіцера чинити правильно, відповідально й ефективно у службовій діяльності. На відміну від підходів, у яких йдеться про розвиток фахової компетентності чинних посадових осіб кадрових органів у системі післядипломної освіти, у нашому дослідженні акцент зроблено на етапі первинної професійної підготовки майбутніх офіцерів, коли закладаються основи їхньої готовності до виконання кадрових, мобілізаційних та організаційно-штатних функцій.

Дискусія і висновки

Отже, проведений аналіз показує, що поняття "компетентність" у сучасній педагогіці й законодавстві України має інтегративний зміст і пов'язане зі здатністю особи результативно діяти у професійній сфері. Це важливо для військової освіти, де якість підготовки перевіряється практикою, а не лише академічною успішністю. У нашому випадку для майбутніх офіцерів структур персоналу таке розуміння дає підстави відмовитися від вузького процедурного підходу й розглядати результат навчання як здатність діяти правомірно, обґрунтовано й відповідально в кадрових, мобілізаційних та організаційно-штатних ситуаціях. Дискусійним залишається питання співвідношення загальної професійної та фахової компетентності. На нашу думку, ці поняття не варто протиставляти, оскільки вони є взаємопов'язаними, але не тотожними. Загальна професійна компетентність становить базову основу військової служби, тоді як фахова зосереджена на спеціалізованому змісті професійної

діяльності. Саме тому підготовка майбутніх офіцерів структур персоналу має враховувати не лише загально-військові вимоги, а й спеціальні правові, аналітичні, комунікативні, мобілізаційні, організаційно-штатні та цифрові завдання.

Аналіз новітніх українських і зарубіжних праць дав змогу розширити традиційне розуміння досліджуваного поняття. Ідея професіоналізації військової освіти, узгодження підготовки з вимогами НАТО, уточнення сучасних професійних вимог до молодих офіцерів, посилення ролі цифрових і аналітичних інструментів у військовій освіті, а також положення військової кадрової політики свідчать про те, що фахову компетентність майбутніх офіцерів структур персоналу слід розглядати як багатокомпонентне та динамічне утворення (Вітер, & Мітягін, 2020; Сиротенко, & Артамошенко, 2021; Діденко, & Козубцов, 2022; Міністерство оборони України, 2023; Bekesiene, & Vasiliauskas, 2025).

Мету статті досягнуто: на підставі аналізу понять "компетентність" і "фахова компетентність", сучасного бачення цілей і змісту професійної підготовки офіцера, а також особливостей професійної діяльності офіцерів структур персоналу надано визначення поняття "фахова компетентність майбутніх офіцерів структур персоналу".

Отже, фахова компетентність майбутніх офіцерів структур персоналу є понятійною категорією, що відображає інтегровану готовність і здатність майбутнього офіцера правомірно, обґрунтовано й результативно виконувати службові обов'язки у сфері кадрового забезпечення, управління персоналом, мобілізаційної та організаційно-штатної роботи. Її основними складниками є професійно-правовий, кадрово-управлінський, мобілізаційно-організаційний, аналітичний, комунікативний, етичний та інформаційно-цифровий. Перспективним напрямом вбачаємо вивчення актуальних підходів до фахової компетентності майбутніх офіцерів структур персоналу та формування моделі підготовки майбутніх офіцерів.

Внесок авторів: Руслан Столяр-Марченко – написання (оригінальна чернетка); Тарас Мацевко – написання (перегляд і редагування).

Джерела фінансування. Це дослідження не отримало жодного гранту від фінансової установи в державному, комерційному або некомерційному секторах.

Список використаних джерел

- Биков, В. Ю. (2019). Цифрова трансформація суспільства і розвиток комп'ютерно-технологічної платформи освіти і науки України. У В. Г. Кремень & О. І. Ляшенко (ред.), *Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку* (4 квітня 2019 р., м. Київ) (с. 20–26). https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/718692/1/Microsoft%20Word%20-%20%D0%91%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B2%20%D0%92_2019_2.pdf
- Бусел, В. Т. (уклад. та голов. ред.). (2005). *Великий тлумачний словник сучасної української мови: 250000 слів*. Перун. https://lrbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?C21COM=S&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21CNR=20&S21FMT=online_book&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21REF=10&S21STN=1&S21STR=ukr0000728_3&Z21ID=
- Верховна Рада України. (1992). *Про військовий обов'язок і військову службу*. Закон України від 25.03.1992 № 2232-XII. <https://zakon.rada.gov.ua/go/2232-12>
- Верховна Рада України. (1993). *Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію*. Закон України від 21.10.1993 № 3543-XII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/3543-12>
- Верховна Рада України. (2010). *Про захист персональних даних*. Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2297-17>
- Верховна Рада України. (2014). *Про вищу освіту*. Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. <https://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18>
- Верховна Рада України. (2017). *Про освіту*. Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19>
- Вітвицька, С. С., & Андрійчук, Н. М. (2019). *Основи педагогіки вищої школи / Fundamentals of Higher School Pedagogy: Білігевальний навч.-метод. посіб. для студентів закладів вищої освіти*. Вид-во ЖДУ ім. І. Франка.

https://eprints.zu.edu.ua/30018/1/%D0%9C%D0%90%D0%9A%D0%95%D0%A2%202019%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B9_v02-%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BE.pdf

Вітер, Д., & Мітягін, О. (2020). Професіоналізація військової освіти в Україні: головні напрямки, зміст та перспективи. *Військова освіта*, 1(41), 81–90. <https://doi.org/10.33099/2617-1783/2020-1/81-90>

Гончаренко, С. У. (1997). *Український педагогічний словник*. Львів: ЛІБІД. https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?C21COM=S&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21CNR=20&S21FMT=online_book&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF&S21REF=10&S21STN=1&S21STR=ukr0004069&Z21ID=

Діденко, О. В., & Козубцов, І. П. (2022). Професійні вимоги до офіцерського складу сил сектору безпеки та оборони. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні науки*, 3(30), 180–197. <https://doi.org/10.32453/pedzbirnyk.v30i3.1165>

Діденко, О., Желавський, О., & Сніца, Т. (2024). Компетентнісний підхід у підготовці офіцерських кадрів сил сектору безпеки і оборони України: принципи та особливості застосування. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні науки*, 38(3), 59–76. <https://doi.org/10.32453/jn23jd11>

Діденко, О., Сніца, Т., Дем'янюк, Ю., Андрощук, О., & Корчев, В. (2025). Тенденції професійної підготовки офіцерських кадрів сил сектору безпеки і оборони України в умовах правового режиму воєнного стану. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні науки*, 40(1), 23–41. <https://doi.org/10.32453/pedzbirnyk.v40i1.1811>

Кабінет Міністрів України. (2022). *Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 15 грудня 1997 р. № 1410*. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 № 1490. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1490-2022-%D0%BF>

Кабінет Міністрів України. (2024). *Про внесення змін до Концепції трансформації системи військової освіти*. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.09.2024 № 1109. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1109-2024-%D0%BF>

Міністерство оборони України. (2023). *Про затвердження Концепції військової кадрової політики в системі Міністерства оборони України на період до 2028 року*. Наказ № 637 від 27.10.2023. <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0637322-23>

Міністерство оборони України. (2024). *Про затвердження Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти*. Наказ № 120 від 15.02.2024. <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0453-24>

Президент України. (2008). *Про Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України*. Указ Президента України від 10.12.2008 № 1153/2008. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1153/2008>

Сиротенко, А. М., & Артамощенко, В. С. (2021). Набуття сумісності військової освіти і підготовки кадрів сил оборони на засадах якості. *Національні вимоги і стандарти НАТО. Наука і оборона*, 1, 48–53. <https://doi.org/10.33099/2618-1614-2021-14-1-48-53>

Тракалюк, О. Л. (2017). Суб'єктно-діяльнісний підхід до розвитку фахової компетентності посадових осіб кадрових органів у системі післядипломної освіти. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки*, 2(88), 271–275. <https://eprints.zu.edu.ua/25279/1/50.pdf>

Тракалюк, О. Л. (2020). *Розвиток фахової компетентності посадових осіб кадрових органів Збройних сил України у системі післядипломної освіти* [Дис. кандидата педагогічних наук, Національний університет оборони України імені Івана Черняховського]. <https://uacademic.info/ua/document/0420U101883>

Шаршаткін, Д. Ю. (2024). Сутність й особливості змісту професійної компетентності офіцерів-фахівців з організації розвідувально-інформаційної роботи. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні науки*, 36(1), 171–185. <https://doi.org/10.32453/pedzbirnyk.v36i1.1590>

Ягунов, В. В., & Свистун, В. І. (2007). Компетентнісний підхід до підготовки фахівців у системі вищої освіти. *Наукові записки НаУКМА. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота*, 71, 3–8. <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/45203fee-fa64-4a8b-aea9-bf3bc35acc66/content>

Bekesiene, S., & Vasiliauskas, A. V. (2025). Building adaptive and resilient distance military education systems through data-driven decision-making. *Systems*, 13(10), Article 852. <https://doi.org/10.3390/systems13100852>

Bi-Strategic Command. (2025). *Bi-Strategic Command Directive 075-007: Education and Individual Training Directive*. NATO. <https://hups.mil.gov.ua/wp-content/uploads/admission-university/osvita/Bi-SC075-007ENG.pdf>

Enstad, K., & Hagen, A. M. (2025). No common understanding? A scoping review of professional military education in the twenty-first century. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 70(4), 1–21. <https://doi.org/10.1080/00313831.2025.2459408>

Mulder, M. (2014). Conceptions of professional competence. In S. Billett, C. Harteis, & H. Gruber (Eds.), *International handbook of research in professional and practice-based learning* (pp. 107–137). Springer. https://doi.org/10.1007/978-94-017-8902-8_5

Weinert, F. E. (2001). Concept of competence: A conceptual clarification. In D. S. Rychen, & L. H. Salganik (Eds.), *Defining and selecting key competencies* (pp. 45–65). Hogrefe & Huber. https://www.deseco.ch/Defining_and_selecting_key_competencies_2001.pdf

References

Bekesiene, S., & Vasiliauskas, A. V. (2025). Building adaptive and resilient distance military education systems through data-driven decision-making. *Systems*, 13(10), Article 852. <https://doi.org/10.3390/systems13100852>

Bi-Strategic Command. (2025). *Bi-Strategic Command Directive 075-007: Education and Individual Training Directive*. NATO. <https://hups.mil.gov.ua/wp-content/uploads/admission-university/osvita/Bi-SC075-007ENG.pdf>

Busel, V. T. (compiler and chief ed.). (2005). *Large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language: 250,000 words*. Perun [in Ukrainian]. https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?C21COM=S&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21CNR=20&S21FMT=online_book&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF&S21REF=10&S21STN=1&S21STR=ukr0000728_3&Z21ID=

Bykov, V. Yu. (2019). Digital transformation of society and the development of the computer-technological platform of education and science of Ukraine. In V. G. Kremen & O. I. Lyashenko (eds.), *Information and digital educational space of Ukraine: transformational processes and development prospects (April 4, 2019, Kyiv)* (pp. 20–26) [in Ukrainian]. https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/718692/1/Microsoft%20Word%20-%20%D0%91%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B2%20%D0%92_2019_2.pdf

Cabinet of Ministers of Ukraine. (2022). *On Amendments to the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated December 15, 1997 No. 1410*. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 12/30/2022 No. 1490 [in Ukrainian]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1490-2022-%D0%BF>

Cabinet of Ministers of Ukraine. (2024). *On amendments to the Concept of transformation of the military education system*. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 26.09.2024 No. 1109 [in Ukrainian]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1109-2024-%D0%BF>

Didenko, O. V., & Kozubtsov, I. P. (2022). Professional requirements for officers of the security and defense sector forces. *Collection of scientific works of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Series: Pedagogical Sciences*, 3(30), 180–197 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.32453/pedzbirnyk.v30i3.1165>

Didenko, O., Snitsa, T., Dem'yanyuk, Y., Androschuk, O., & Korchev, V. (2025). Trends in professional training of officer personnel of the security and defense sector forces of Ukraine under the legal regime of martial law. *Collection of scientific works of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Series: pedagogical sciences*, 40(1), 23–41 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.32453/pedzbirnyk.v40i1.1811>

Didenko, O., Zhelavskiy, O., & Snitsa, T. (2024). Competency-based approach in training officers of the security and defense sector forces of Ukraine: principles and features of application. *Collection of scientific works of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Series: Pedagogical Sciences*, 38(3), 59–76 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.32453/jn23jd11>

Enstad, K., & Hagen, A. M. (2025). No common understanding? A scoping review of professional military education in the twenty-first century. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 70(4), 1–21. <https://doi.org/10.1080/00313831.2025.2459408>

Honcharenko, S. U. (1997). *Ukrainian Pedagogical Dictionary*. Lybid [in Ukrainian]. https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?C21COM=S&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21CNR=20&S21FMT=online_book&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF&S21REF=10&S21STN=1&S21STR=ukr0004069&Z21ID=

Ministry of Defense of Ukraine. (2023). *On Approval of the Concept of Military Personnel Policy in the System of the Ministry of Defense of Ukraine for the Period Until 2028*. Order No. 637 dated 10/27/2023 [in Ukrainian]. <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0637322-23>

Ministry of Defense of Ukraine. (2024). *On approval of the Regulations on the peculiarities of the organization of the educational process in higher military educational institutions of the Ministry of Defense of Ukraine, military educational units of higher education institutions, institutions of professional pre-higher military education*. Order No. 120 of 15.02.2024 [in Ukrainian]. <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0453-24>

Mulder, M. (2014). Conceptions of professional competence. In S. Billett, C. Harteis, & H. Gruber (Eds.), *International handbook of research in professional and practice-based learning* (pp. 107–137). Springer. https://doi.org/10.1007/978-94-017-8902-8_5

President of Ukraine. (2008). *On the Regulations on military service by citizens of Ukraine in the Armed Forces of Ukraine*. Decree of the President of Ukraine of 10.12.2008 No. 1153/2008 [in Ukrainian]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1153/2008>

Sharshatkin, D. Yu. (2024). The essence and features of the content of professional competence of officers-specialists in the organization of intelligence and information work. *Collection of scientific papers of the*

National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Series: *Pedagogical Sciences*, 36(1), 171–185 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.32453/pedzbirnyk.v36i1.1590>

Syrotenko, A. M., & Artamoshchenko, V. S. (2021). Acquiring compatibility of military education and training of defense forces personnel on the basis of quality. National requirements and standards of NATO. *Science and Defense*, 1, 48–53 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.33099/2618-1614-2021-14-1-48-53>

Trakalyuk, O. L. (2017). Subject-activity approach to the development of professional competence of officials of personnel bodies in the system of postgraduate education. *Bulletin of the Ivan Franko Zhytomyr State University. Pedagogical Sciences*, 2(88), 271–275 [in Ukrainian]. <https://eprints.zu.edu.ua/25279/1/50.pdf>

Trakalyuk, O. L. (2020). *Development of professional competence of officials of personnel bodies of the Armed Forces of Ukraine in the system of postgraduate education* [Dissertation of the Candidate of Pedagogical Sciences, Ivan Chernyakhovsky National University of Defense of Ukraine] [in Ukrainian]. <https://uacademic.info/ua/document/0420U101883>

Verkhovna Rada of Ukraine. (1992). *On military duty and military service*. Law of Ukraine dated 25.03.1992 No. 2232-XII [in Ukrainian]. <https://zakon.rada.gov.ua/go/2232-12>

Verkhovna Rada of Ukraine. (1993). *On Mobilization Training and Mobilization*. Law of Ukraine dated 21.10.1993 No. 3543-XII [in Ukrainian]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/3543-12>

Verkhovna Rada of Ukraine. (2010). *On Personal Data Protection*. Law of Ukraine dated 01.06.2010 No. 2297-VI [in Ukrainian]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2297-17>

Verkhovna Rada of Ukraine. (2014). *On Higher Education*. Law of Ukraine dated 01.07.2014 No. 1556-VII [in Ukrainian]. <https://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18>

Ruslan STOLIAR-MARCHENKO, PhD Student

ORCID ID: 0009-0007-4747-1781

e-mail: ruslan.stoliar.marchenko@gmail.com

Hetman Petro Sahaidachnyi National Army Academy, Lviv, Ukraine

Taras MATSEVKO, PhD (Psychol.), Senior Researcher

ORCID ID: 0000-0002-5424-847X

e-mail: macevko@ukr.net

Hetman Petro Sahaidachnyi National Army Academy, Lviv, Ukraine

Verkhovna Rada of Ukraine. (2017). *On Education*. Law of Ukraine dated 05.09.2017 No. 2145-VIII [in Ukrainian]. <https://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19>

Viter, D., & Mityagin, O. (2020). Professionalization of military education in Ukraine: main directions, content and prospects. *Military Education*, 1(41), 81–90 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.33099/2617-1783/2020-1/81-90>

Vitvytska, S. S., & Andriychuk, N. M. (2019). *Fundamentals of Higher School Pedagogy / Основи педагогіки вищої школи : A bilingual teaching and methodological manual for students of higher education institutions*. Publishing house of the I. Franko ZHDU [in Ukrainian]. <https://eprints.zu.edu.ua/30018/1/>

%D0%9C%D0%90%D0%9A%D0%95%D0%A2%202019%20%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B9_v02-%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BE.pdf

Weinert, F. E. (2001). Concept of competence: A conceptual clarification. In D. S. Rychen, & L. H. Salganik (Eds.), *Defining and selecting key competencies* (pp. 45–65). Hogrefe & Huber. https://www.deseco.ch/Defining_and_selecting_key_competencies_2001.pdf

Yagupov, V. V., & Svystun, V. I. (2007). Competency-based approach to training specialists in the higher education system. *Naukovye zapiski NaUKMA. Pedagogical, psychological sciences and social work*, 71, 3–8 [in Ukrainian]. <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/45203fee-fa64-4a8b-aea9-bf3bc35acc66/content>

Отримано редакцією журналу / Received: 18.04.26

Прорецензовано / Revised: 07.05.26

Схвалено до друку / Accepted: 21.05.26

Опубліковано / Published: 30.06.26

PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE PERSONNEL OFFICERS AS A CONCEPTUAL CATEGORY

Background. The article is devoted to the consideration of the professional competence of future personnel officers as a conceptual category of modern military-pedagogical science. The relevance of the study is determined by the fact that, under wartime conditions, personnel, mobilization, and organizational-staffing decisions have acquired particular importance, which has consequently increased the requirements for the training of officers directly involved in these processes.

Methods. The study used analysis and generalization of modern psychological and pedagogical works, comparative analysis, lexical-semantic analysis of Ukrainian dictionaries, as well as analysis of legal acts of Ukraine, military personnel policy documents, and provisions regulating the organization of military education. The methodological basis of the research is based on competency-based, systemic, activity-oriented, historical-logical, and comparative-regulatory approaches.

Results. The study clarified the understanding of the concept of "competence", identified the peculiarities of the concept of "professional competence", and distinguished it from general professional competence. Modern approaches to the goals and content of officers' professional training were analyzed with consideration of Ukrainian and NATO regulatory documents. The concept of "professional competence of future personnel officers" was defined, taking into account personnel management, mobilization, organizational and staffing, analytical, legal, communicative, and information-digital activities.

Conclusions. It was demonstrated that the professional competence of future personnel officers is a conceptual category reflecting the integrated readiness and ability of a future officer to act lawfully, reasonably, and effectively in the field of personnel support, mobilization, and organizational-staffing activities. The proposed definition creates a foundation for further analysis of its structure, criteria, indicators, and pedagogical conditions for its development.

Keywords: competence, professional competence, future personnel officers, personnel support, mobilization and organizational-staffing activities, military education.

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів. Спонсори не брали участі в розробленні дослідження; у зборі, аналізі чи інтерпретації даних; у написанні рукопису; в рішенні про публікацію результатів.

The authors declare no conflicts of interest. The funders had no role in the design of the study; in the collection, analyses or interpretation of data; in the writing of the manuscript; or in the decision to publish the results.